

ชัยสงคราม ชัยวงค์ 2555: แผนการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่
อำเภอเวียงภูคาจังหวัดหลวงน้ำทา ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการจัดการทางดิน) สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการจัดการทางดิน ภาควิชาปฐพีวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์กุ่มพู่ สังขศิลา, Ph.D. 148 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินชั้นความเหมาะสมของคุณภาพที่ดินทั้งด้านกายภาพ
และเศรษฐกิจสำหรับการปลูกข้าวนาข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน สับปะรด
และยางพารา ของอำเภอเวียงภูคา จังหวัดหลวงน้ำทา (ส.ป.ลาว) ตามวิธีการขององค์การอาหาร
และเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO, 1984) ข้อมูลที่ใช้ประเมินด้านกายภาพ คือ ข้อมูลทรัพยากร
ดิน การระบายน้ำของดิน สภาพการใช้ที่ดิน ประเภทป่าไม้ สภาพภูมิอากาศ ความชื้นของพื้นที่
ปริมาณการกร่อนดิน และข้อมูลที่ใช้ประเมินด้านเศรษฐกิจได้จากสัมภาษณ์เกษตรกร ได้แก่ รายได้
ต้นทุนผันแปร กำไร และอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการ
ประมวลผล

ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ปลูกข้าวนาข้าว มีชั้นความเหมาะสมปานกลาง และเล็กน้อย คิด
เป็นร้อยละ 0.37 และ 60.71 ของพื้นที่อำเภอ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีชั้นความเหมาะสมสูง ปานกลาง
และเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.97, 22.48 และ 66.80 ของพื้นที่อำเภอ มันสำปะหลัง มีชั้นความ
เหมาะสมปานกลาง และเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.65 และ 78.41 ของพื้นที่อำเภอ อ้อยโรงงาน มี
ชั้นความเหมาะสมปานกลาง และเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.68 และ 77.00 ของพื้นที่อำเภอ
สับปะรด มีชั้นความเหมาะสมสูง ปานกลาง และเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.29, 22.49 และ 69.66
ของพื้นที่อำเภอ และยางพารา มีชั้นความเหมาะสมสูง ปานกลาง และเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ
2.90, 17.36 และ 75.82 ของพื้นที่อำเภอ ตามลำดับ และสามารถกำหนดพื้นที่ซึ่งมีความเหมาะสม
เพื่อการปลูกข้าวนาข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน สับปะรด และยางพารา เมื่อ
ไม่รวมพื้นที่ป่าไม้ในการรักษาความสมดุลของธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 0.19, 14.33, 3.93, 8.11,
13.10 และ 11.58 ของพื้นที่อำเภอ ตามลำดับ